

Šifra tekmovalca/-ke

DRŽAVNO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2023/2024

Tekmovalna skupina: Osnovna šola A (8. in 9. razred); **sklop C**

Draga tekmovalka, dragi tekmovalec!

Pred tabo je sklop C, ki se nanaša na terenski del tekmovanja iz znanja geografije. Skupina nalog je vezana na posamezno opazovalnico (1–4). Če se naloga nanaša na opazovani teren med dvema opazovalnicama, se ta šteje za nalogo pri naslednji opazovalnici.

Najprej prilepi svojo šifro v za to predvideni prostor.

Uporabljaš lahko kemični svinčnik ali nalivno pero, kompas, geotrikotnik in barvice. Pri reševanju nalog si pomagaj z navodili za opazovanje terena in s svojimi zapiski.

Naloge rešuj tako, da odgovore v sklopu C čitljivo napišeš na predvidena mesta pri posamezni nalogi. Če se zmotiš, napačen odgovor prečrtaj in jasno zapiši novo rešitev.

Za reševanje nalog v sklopu C imaš na voljo skupno 60 minut časa. Število točk, ki jih lahko dosežeš v tem delu, je 30.

Želimo ti veliko uspeha.

Državna tekmovalna komisija

Šifra tekmovalca/-ke

OCENJEVALNI OBRAZEC

DRŽAVNO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2023/2024

Tekmovalna skupina: Osnovna šola A (8. in 9. razred); sklop C

SKLOP	SKUPINA NALOG	NALOGE	MOŽNO ŠTEVILO TOČK ZA SKUPINO NALOG	DOSEŽENO ŠTEVILO TOČK
C	1	1.-3.	4	
	2	4.-12.	11	
	3	13.-16.	5	
	4	17.-24.	10	
	SKUPNO ŠTEVILO TOČK		30	

SKLOP C

SKUPINA NALOG 1

1. Na opazovalnici 1 si stal/-a ob reki Selški Sori. V smeri toka reke skiciraj strugo reke. Na skici označi stojišče, glavne smeri neba in smer reke. Gorvodno označi rečni okljuk, na katerem označi območje, kjer prevladuje erozija, in območje, kjer prevladuje akumulacija.

(2 točki)

2. Napiši dva protipoplavna ukrepa, ki so ju naredili ljudje, in sta vidna pri okljuku reke Selške Sore JZ od šole.

(1 točka)

3. Obkroži pravilno kombinacijo drevesnih vrst, ki si jih videl/-a pri opazovalnici 1.

(1 točka)

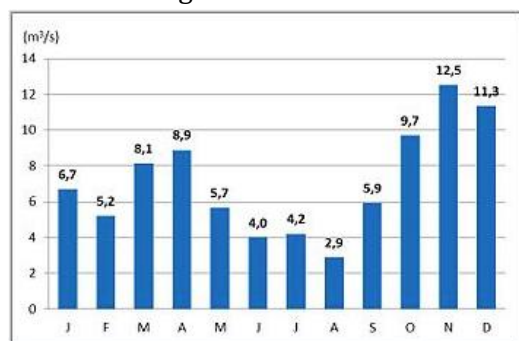
- a) Bukev, jelša, macesen.
- b) Smreka, jelša, vrba.
- c) Vrba, črni bor, kostanj.
- d) Lipa, vrba, macesen.

SKUPINA NALOG 2

4. Oglej si hidrograma 1 in 2. Eden prikazuje pretok Soče pri Kobaridu v obdobju 1971—2000, eden pa pretok Selške Sore pri vodomerni postaji Vešter v obdobju 1991—2010. Obkroži črko pod hidrogramom, ki prikazuje pretok Selške Sore.

(1 točka)

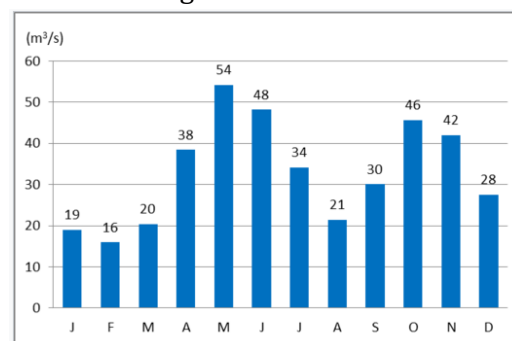
Slika 1: Hidrogram 1

Vir: Wikipedia. <https://www.wikipedia.org/> (citirano 25. 1. 2024).

a)

Slika 2: Hidrogram 2

Vir: Wikipedia. <https://www.wikipedia.org/> (citirano 25. 1. 2024).

b)

5. Zapiši dve prednosti in dve slabosti umestitve vrtilčkov na območje med opazovalnico 1 in 2.

(2 točki)

Prednosti:

Slabosti:

6. Med opazovalnicama 1 in 2 si lahko v strugi videl/-a več posledic visoke vode. Navedi dve. (1 točka)

7. Poplave so prebivalce ob Selški Sori že v preteklosti precej prizadele. V preteklosti so prebivalci po poplavih pograbili travnike in očistili okolico okoli struge. Razmisli in zapiši, kako so lahko domačini naplavljeno gradivo koristno uporabili. (1 točka)

8. Ogledal/-a si si obrežje Selške Sore. Obkroži, ali je obrežje, naravnega ali umetnega nastanka in odločitev utemelji. Pomagaj si s sliko 3. (1 točka)

Obkroži.

Slika 3: Obrežje Selške Sore

- Naravnega.
- Umetnega.

Vir: M. Poglajen (2024).

Utemeljitev.

9. Na sliki 4 je vidna kamnita zložba oziroma jez. Razloži, čemu ta služi.

Slika 4: Selška Sora

Vir: A. Polšak (2004).

(1 točka)

10. Iz opazovalnice 2 so vidna tudi območja z višjo nadmorsko višino. Razmisli in pojasni posledico, ki bi se lahko zgodila, če bi na takšnih območjih izvedli golosek. (1 točka)

11. Postavi se v vlogo občinskega svetnika, ki posluša predstavitev načrta umestitve novega rekreacijskega centra na prostem (trim steza, fitnes na prostem) na označenem območju A na sliki 5. V Škofji Loki takšnega rekreacijskega centra še ni. Opredeli se, ali boš postavitev podprl/-a ali ne. Svojo odločitev najprej obkroži, nato pa jo utemelji z dvema pojasniloma.

(2 točki)

Slika 5: Satelitski posnetek območja

Vir: Google Earth. <https://earth.google.com/> (citirano 10. 1. 2024).

Odločitev: DA NE

Pojasnilo 1:

Pojasnilo 2:

12. Slika 6 prikazuje pogled proti Škofji Loki in Ljubljani.

a) Iz katere smeri je posneta fotografija?

b) Kako se imenuje vrh, s katerega je slika posneta, in je priljubljena izletniška točka Škofjeločanov?

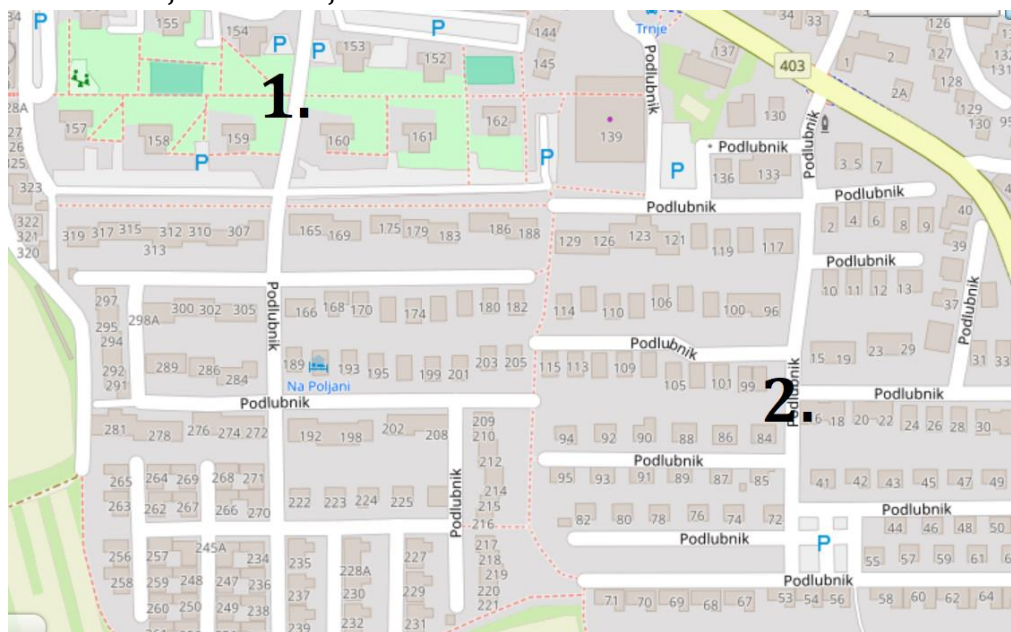
(1 točka)

Slika 6: Pogled proti Škofji Loki

Vir: Gore-ljudje. <https://www.gore-ljudje.si> (citirano 29. 2. 2024).

Slika 7: Zemljevid območij 1 in 2

Vir: Geopedia. <https://www.geopedia.world> (citirano 8. 1. 2024)

13. S pomočjo slike 7 primerjaj stanovanjski soseski, označenima s številko 1 in 2. Razloži dve razliki med njima v oblikovanosti naselja, pri čemer se lahko opreš tudi na uporabo prostora za tamkajšnje stanovalce. *(2 točki)*

14. V naselju družinskih hiš v Podlubniku je tudi komunalni otok, ki ga vidiš na sliki 8. Pojasni, zakaj so takšni otoki smiselni, čeprav imajo stanovalci organiziran tudi svoj odvoz odpadkov. *(1 točka)*

Slika 8: Komunalni otok

Vir: A. Polšak (2024).

15. S pomočjo besedila reši nalogo.

Leta 973 je nemški cesar Oton II. škofu Abrahamu iz Freisinga na Bavarskem podaril večji del Sorškega polja, Selško in Poljansko dolino ter kraj Lonka (zdaj Stara Loka). Loka, ki je imenovana v darilni listini, torej ni današnja Škofja Loka; le-to (Bischoflack) so ustanovili freisinški škofje kmalu po prevzemu oblasti, da so imeli upravno in gospodarsko središče za svojo zemljiško posest.

Vir: <https://www.skofjaloka.si> (citirano 15. 12. 2023).

Zapiši dve ugotovitvi, ki si ju na svoji poti opazil/-a, in potrjujeta zapis, da je ta del najstarejši del mesta. (1 točka)

16. Obkroži črko pod grbom, ki prikazuje grb Škofje Loke.

(1 točka)

a)

b)

c)

d)

SKUPINA NALOG 4

17. Nasproti cerkve stoji Starološki grad, ki je nastal v 15. stoletju. Zapiši dve dejstvi, ki nakazujeta, da je imel grad obrambno funkcijo. (1 točka)

18. Na hiši Stara Loka 24 (slika 9) je oznaka visoke vode ob poplavi 4. 8. 2023. Zapiši vzrok te poplave.

(1 točka)

Slika 9: Stara Loka 24

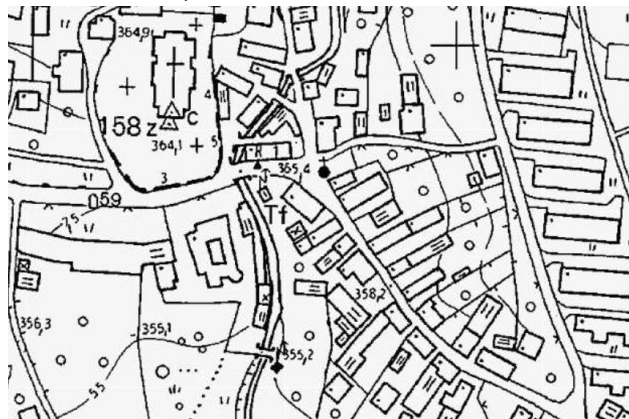
Vir: A. Polšak (2024).

Slika 10: Pr' Primc

Vir: A. Polšak 2004.

Slika 11: Zemljevid Stare Loke

Vir: Atlas voda. [ATLAS VODA \(gov.si\)](https://atlas.voda.gov.si/)

19. Med opazovalnico 3 in 4 si v Stari Loki opazil stare hiše, ki delujejo, kot da se jih ne obnavlja. Označi hišo na priloženem zemljevidu (slika 11). Hiša v Stari Loki je iz l. 1592 in se imenuje Pr' Primc. Opremi z legendo. (1 točka)

20. Zapiši štiri storitvene dejavnosti, ki si jih opazil/-a na poti med opazovalnico 3 in 4. (2 točki)

21. Škofja Loka je vključena v projekt *Loško je ekološko*. Sklepaj na eno dejavnost oz. aktivnost, ki na tvoji poti nakazuje, da se projekt uresničuje. (1 točka)

22. V času izgradnje Dolenčevi vrtovi je investitor projekta urejal tudi cestni priključek naselja na glavno cesto. Z eno utemeljitvijo podpri predlog Škofjeločanov za postavitev krožišča namesto križišča. (1 točka)

23. Svojo pot si prehodil/-a po rečnih terasah Selške Sore. Pri zapisu »najstarejša rečna terasa« oz. »najmlajša rečna terasa« zapiši številko opazovalnice. (1 točka)

Najstarejša rečna terasa: _____ opazovalnica.

Najmlajša rečna terasa: _____ opazovalnica.

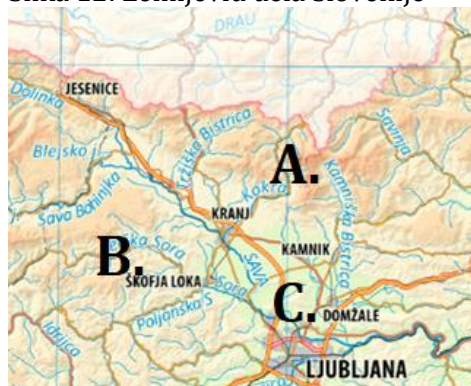
24. Današnje tekmovalno poteka na območju, kjer se stikajo tri manjše naravnogeografske enote, označene s črkami A, B in C (slika 12), in so del Predalpskih in Alpskih pokrajin. Njihova imena zapiši ob posamezno črko. (2 točki)

A: _____

B: _____

C: _____

Slika 12: Zemljevid dela Slovenije

Vir: E-ucbeniki. <https://eucbeniki.sio.si/> (citirano 9. 2. 2024).